



Voetgangersplan Gent

# Strategie & acties

oktober 2022



# Inhoud

<b>1. Waarom een voetgangersbeleid?</b>	<b>3</b>		
1.1 Wie is de voetganger?	4		
1.2 De kracht van een voetgangersvriendelijke stad	5		
1.3 Inzetten op voetgangersbeleid is actueel	9		
<b>2. De Gentse voetganger in beeld</b>	<b>10</b>		
2.1 Gent in het algemeen	11		
2.2 Mobiliteitsgegevens	12		
<b>3. De context voor het Gentse voetgangersbeleid</b>	<b>13</b>		
3.1 Wat hebben we al gedaan?	14		
3.2 Bestuursakkoord 2019-2024	16		
3.3 WALK 21 – Internationaal Charter voor Stappen	17		
		3.4 Beleidsnota Stedenbouw, Architectuur, Publieke Ruimte, Mobiliteit, Historisch Patrimonium en Erfgoed	18
		3.5 Stadsinterne organisatie: Team voetgangers en gebruikers collectief vervoer	19
		3.6 Link met andere plannen	19
		<b>4. Strategie voor het Gentse voetgangersbeleid</b>	<b>20</b>
		4.1 Toekomstbeeld Gent voetgangersstad 2040	21
		4.2 Drie ambities voor het Gentse voetgangersbeleid	23
		<b>5. Actieprogramma 2021-2024</b>	<b>30</b>
		5.1 Concrete uitrol van het voetgangersplan	31
		5.2 De versterking van het voetgangersbeleid	36
		<b>6. Actietabel</b>	<b>38</b>

gent:



1

Waarom een  
voetgangers-  
beleid?

## 1.1 Wie is de voetganger?

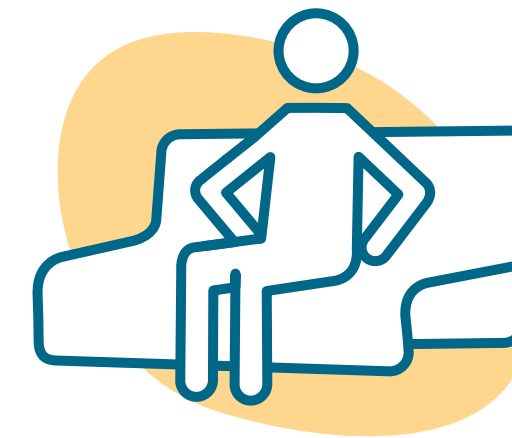
Iedereen die te voet aanwezig is in de openbare ruimte, zowel stilstaand als bewegend, al dan niet gebruik makend van hulpmiddelen zoals een rolstoel, een rollator of andere stapvoetse voortbewegingstoestellen zoals een skateboard, step of rolschaatsen.



shoppen met 2 zakken in de hand



groepje aan het wandelen



persoon op een bank



ouder en kind hand in hand



oudere met rollator



persoon in een rolstoel



persoon met een koffer

## 1.2 De kracht van een voetgangersvriendelijke stad

**Mensen hebben verschillende redenen om te wandelen: wandelen van A naar B, wandelen als voor- of natransport zoals wandelen naar de bus of van je geparkeerde wagen naar huis, een toertje maken in de omgeving om te ontspannen, kinderen die spelen, een rondje gaan lopen.**

Een wandelbare stad biedt heel wat voordelen op verschillende schaalniveaus: voor het individu, de samenleving en de stad. Deze drie dimensies zijn aan elkaar verwant en tussen de drie dimensies is er een wisselwerking.

### Individuele dimensie van wandelen

Wandelen levert verschillende voordelen op voor het individu. Wandelen is een actieve mobiliteitsvorm die goed is voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Het helpt tegen hart- en vaatziekten, overgewicht en stress en maakt mensen gelukkiger. Mensen van verschillende economische achtergronden en uit verschillende leeftijdsgroepen kunnen te voet gaan omdat je er

geen vervoersmiddel voor nodig hebt. Te voet gaan is daarom de meest economische, toegankelijke en inclusieve vorm van mobiliteit.

### De sociale dimensie van wandelen

Een aantrekkelijke omgeving voor voetgangers zorgt voor een andere dynamiek binnen de stad: het verbetert de sociale interactie, stimuleert de lokale economie, verbetert de sociale veiligheid en zorgt voor een inclusieve omgeving ook voor de kwetsbaren in de maatschappij.

### De stedelijke dimensie van wandelen

Een stad waarbij ingezet wordt op actieve vormen van mobiliteit creëert ruimte in de stad. Die ruimte kan ingezet worden om bij te dragen aan verschillende beleidsopgaven zoals gezondheid, klimaatadaptatie, verdichting, schonere lucht, infiltratie, combimobiliteit en stedenbouwkundige kwaliteit.

Een stad op maat van de voetganger creëert meer mogelijkheden om deze thema's te realiseren en door in te zetten op deze thema's draag je bij tot een wandelbare stad.

gent:

## Individuele dimensie van wandelen

6



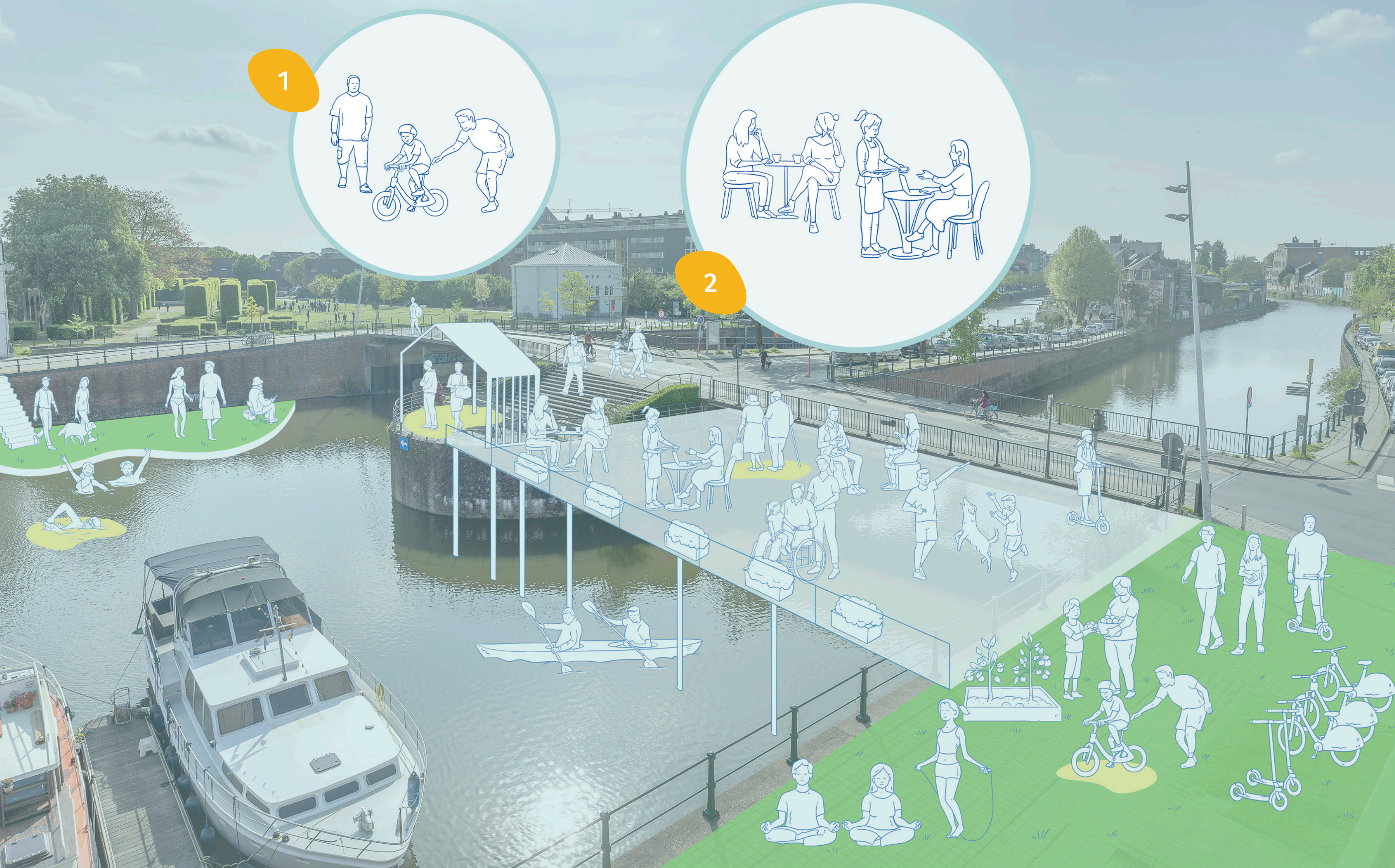
### Wandelen levert verschillende voordelen op voor het individu

1. Wandelen met hond  
(lichamelijke gezondheid)
2. Al wandelend een praatje slaan  
(maakt mensen gelukkiger)
3. Wandelend koppel (hart-en vaatziekten)
4. Yoga (mentale gezondheid)

gent:

## Sociale dimensie van wandelen

7



**Een aantrekkelijke omgeving voor voetgangers zorgt voor een andere dynamiek binnen de stad**

1. Mensen en ruimte voor ontmoeting (sociale interactie)
2. Terras (stimuleert de lokale economie)

gent:

## Stedelijke dimensie van wandelen

8



Een stad waarbij ingezet wordt op actieve vormen van mobiliteit creëert ruimte in de stad. De ruimte kan ingezet worden voor verschillende beleidsopgaven:

1. Waterinfiltratie
2. Stedebouwkundige kwaliteit
3. Groen en schone lucht
4. Combimobiliteit



## 1.3 Inzetten op voetgangersbeleid is actueel

De laatste jaren beseft men meer en meer dat het belangrijk is om in te zetten op voetgangersbeleid.

Dat blijkt uit verschillende **initiatieven op nationaal niveau** zoals de Voetgangersbeweging, het Congres Publieke Ruimte met aandacht voor de voetganger en het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw met de ontwikkeling van een meetstoel om de kwaliteit van voetpadverhardingen objectief te beoordelen. Ook zien we de groeiende aandacht voor de voetganger van steden zoals

onder meer Brussel (Strategisch voetgangersplan en Cahier Go 10: richtlijnen voor een voetgangersvriendelijke stad) en Antwerpen (kaderplan woonerven binnenstad).

Op **internationaal niveau** zien we inspirerende voorbeelden zoals Walk 21, het internationaal initiatief dat inzet op voetgangers met onder meer een jaarlijks voetgangerscongres, de oprichting van het platform Ruimte voor Lopen in Nederland en inspirerende steden zoals onder meer London (Healthy Streets for London), Rotterdam (Rotterdam Loopt 2025), Pontevedra (Metrominuto, een kaart met de afstanden en wandeltijden).

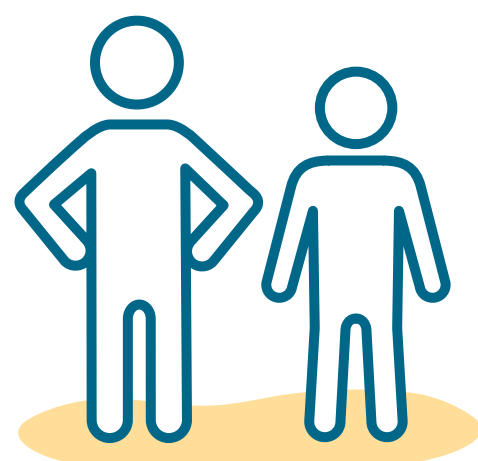
gent:



2

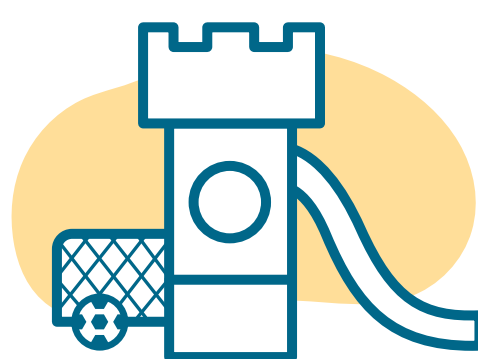
De Gentse  
voetganger  
in beeld

## 2.1 Gent in het algemeen



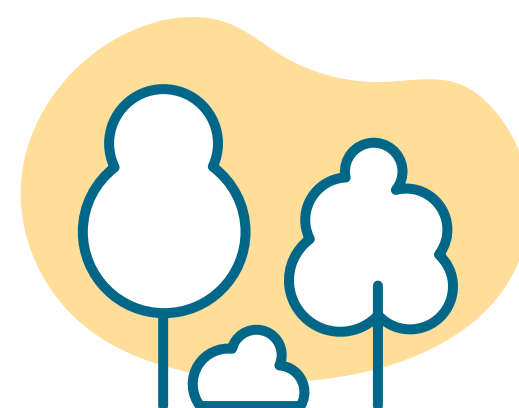
inwoners

**263.608**



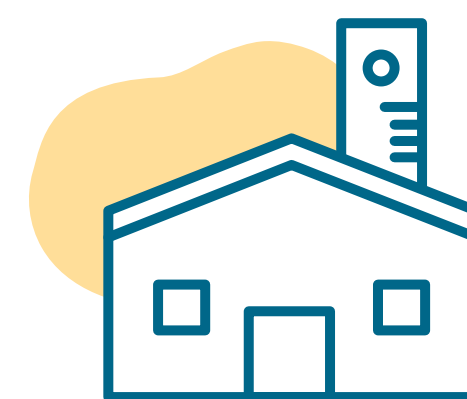
speelplekken

**208**



parken

**162**



basisscholen

**127**



secundaire scholen

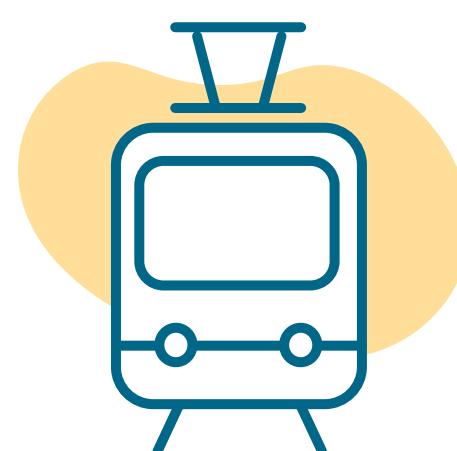
**91**

## 2.2 Mobiliteitsgegevens



Modal split tot 1 km :  
aandeel te voet

**57%**



Tramlijn 1 : gemiddeld aantal  
opstappers op 1 schooldag

**40.521**



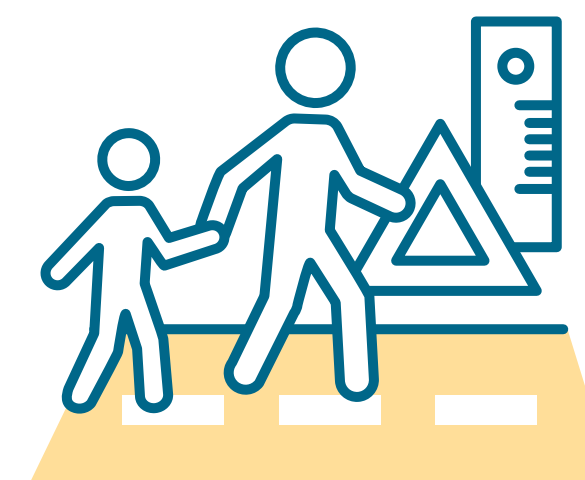
Aantal gebruikers die hinder ondervinden  
van elementen op het voetpad

**34%**



Aantal  
voetgangersstraten

**4+1**



Schoolstraten

**12**



Gemiddeld jaarlijks budget  
Trottoiractieplan

**€ 1.500.000**

gent:



3

De context  
voor het Gentse  
voetgangers-  
beleid

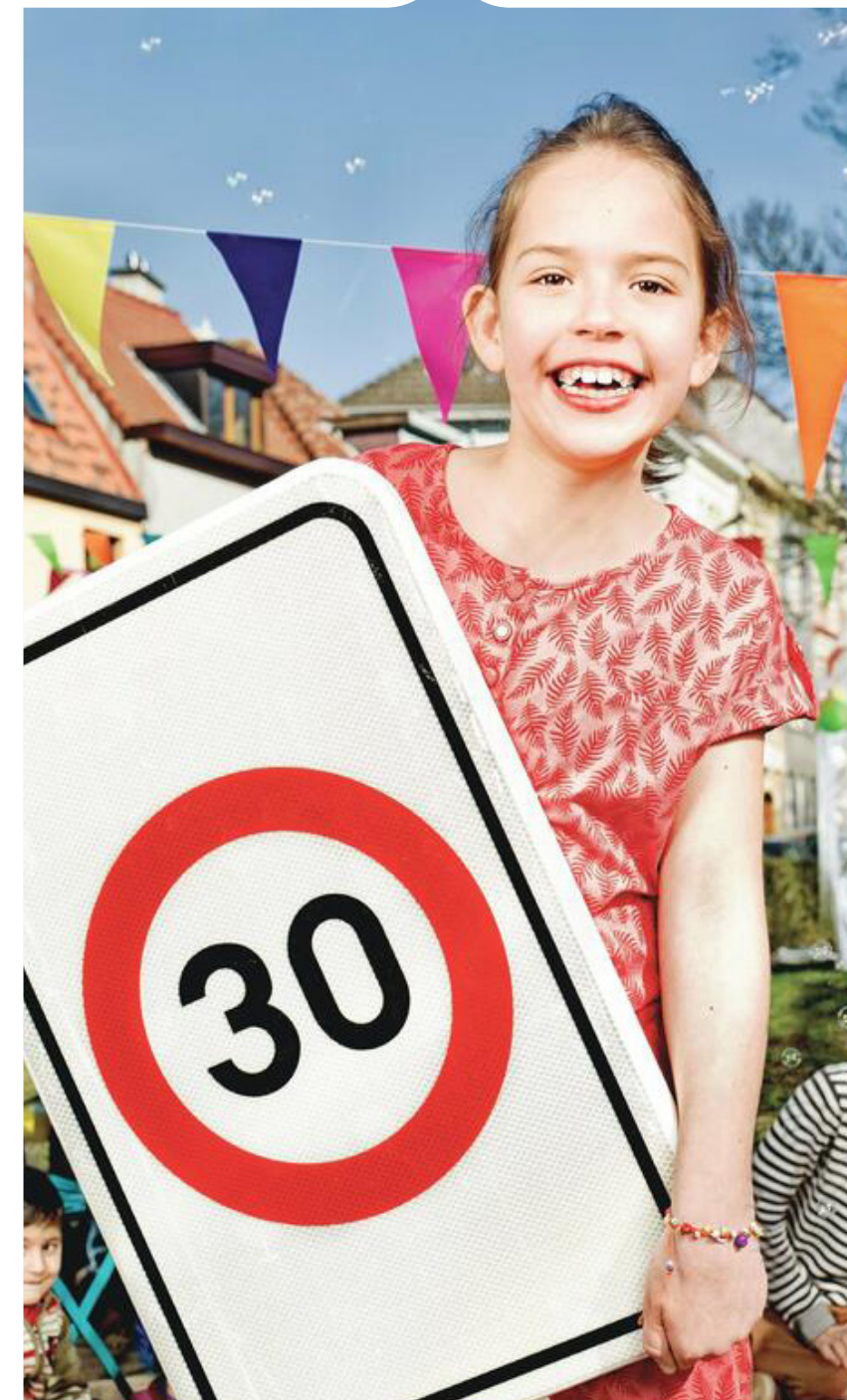
## 3.1 Wat hebben we al gedaan?

Binnen de stad Gent zetten we al jaren in op voetgangers:

We hebben een programma voor de verbetering van de voetpaden ([TrottoirActiePlan](#)).



Er wordt volop ingezet op de uitbreiding van de [zone 30](#).



Het [circulatieplan](#) creëerde een autoluw stadscentrum en zorgde voor de uitbreiding van het autovrij gebied.



### 3.1 Wat hebben we al gedaan?

Binnen de stad Gent zetten we al jaren in op voetgangers:

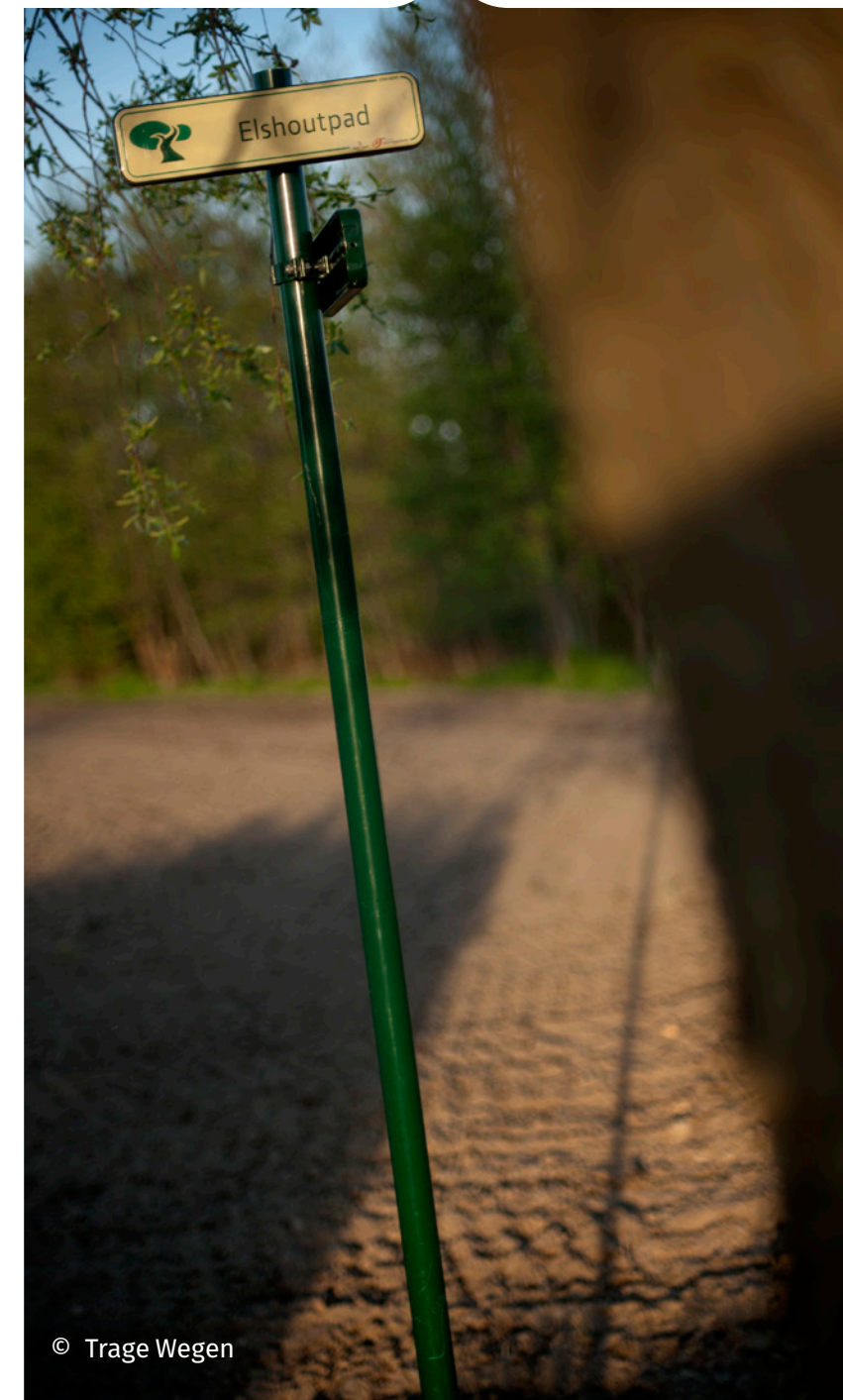
We zetten in op **schoolstraten** en voetgangersstraten.



Er werden **leefstraten** gecreëerd.



De **Trage Wegen** werden geïnventariseerd.



© Trage Wegen

Bij de aanleg van projecten in het openbaar domein worden de **normen voor de voetganger** in IPOD 2 gehanteerd als leidraad.



## 3.2 Bestuursakkoord 2019-2024

Het voetgangersbeleid is echter eerder versnipperd en er werd nooit een expliciete strategie voor de voetganger opgesteld. Het bestuursakkoord 2019-2024 betekende hierin een ommekeer.

In het bestuursakkoord wordt de ambitie opgenomen om nog sterker in te zetten op de voetganger door middel van een volwaardig actieplan.

### Iedereen stapt

Iedereen is op een bepaald moment voetganger. De voetganger is daarom de maat voor de aanleg van het openbaar domein. Er komt een volwaardig actieplan. We installeren een voetgangersbewegwijzering die afstanden in tijd weergeeft. We stellen een netwerk op van veilige voetgangersroutes doorheen woonwijken en in de deelgemeenten. We verbeteren in alle wijken de voetpaden en zorgen voor kwalitatieve trage wegen.

Daartoe werken we op maat van kinderen en van senioren. Het moet mogelijk zijn voor zowel kinderen als senioren om zich veilig en zelfstandig door de wijk te verplaatsen.

Het wandelnetwerk is veilig, aantrekkelijk en uitdagend voor een kind en verbindt plaatsen om te spelen. Zo blijft stappen een logische verplaatsingsvorm binnen de wijk. Alle drukke wegen krijgen veilige oversteekpunten. We maken het openbaar domein beter toegankelijk voor rolstoelen en kinderwagens, en bewaken dit principe ook bij werken. Een doordachte inplanting van objecten in het openbaar domein is daarbij cruciaal. Ondanks stevige investeringen in de heraanleg van trottoirs worden bijkomende budgetten voorzien. We experimenteren met slimme verkeerslichtenregeling, bijvoorbeeld sneller groen voor voetgangers als het regent, en ijveren voor conflictvrije kruispunten.



### 3.3 WALK 21 – Internationaal Charter voor Stappen

Op het congres Walk 21 in Rotterdam in oktober 2019 heeft schepen van Mobiliteit Filip Watteeuw het **Internationaal Charter voor Stappen** ondertekend. Met die handtekening gaf de Stad Gent het startschot voor een sterker voetgangersbeleid en de opmaak van een voetgangersplan.

De Stad engageert zich om **acht strategische principes** na te streven:

#### 1. MEER TOEGANKELIJKE MOBILITEIT

Burgers hebben recht op toegankelijke straten, pleinen, gebouwen en openbaarvervoerssystemen, ongeacht hun leeftijd, beperkingen, geslacht, inkomen, taal, etnische achtergrond en culturele of religieuze achtergrond.

#### 2. GOED ONTWERPEN EN BEHEERDE OPENBARE RUIMTE

Mensen hebben het recht om te kunnen wonen in een gezonde, praktische en aantrekkelijke omgeving, die is aangepast aan hun behoeften, en ze hebben recht op vrij gebruik van de voorzieningen in de openbare ruimte, op veilige en comfortabele wijze, ver weg van geluidshinder en luchtverontreiniging.

#### 3. OVERAL EEN DICT EN SAMENHANGEND NETWERK VAN LOOPROUTES

Burgers hebben recht op een looproutenetwerk van onderling verbonden, rechtstreeks en eenvoudig te volgen looproutes, die veilig, comfortabel, aantrekkelijk en goed onderhouden zijn. En die hun huizen, winkels, scholen, parken, overstapplaatsen voor het openbaar vervoer, groene ruimten en andere belangrijke bestemmingen met elkaar verbinden.

#### 4. EEN ONDERSTEUNENDE RUIMTELIJKE PLANNING

Burgers hebben recht op een beleid voor grondgebruik en ruimtelijke ordening dat het voor hen mogelijk maakt naar het overgrote deel van

de dagelijkse diensten en voorzieningen te lopen door maximalisatie van de mogelijkheden om te lopen. Hierdoor vermindert de afhankelijkheid van de auto en wordt bijgedragen aan het gemeenschapsleven.

#### 5. MEER VERKEERSVEILIGHEID

Burgers hebben er recht op dat hun straten zodanig zijn ontworpen dat verkeersongevallen worden voorkomen en dat de straten plezierig zijn voor mensen die er lopen, in het bijzonder voor kinderen, ouderen en mensen met beperkingen.

#### 6. MINDER MISDAAD EN ONVEILIGHEIDSGEVOEL

Burgers hebben recht op een stedelijke omgeving die zodanig is ontworpen en wordt onderhouden en waarop zodanig toezicht wordt gehouden dat criminaliteit en angst voor criminaliteit wordt verminderd.

#### 7. EEN ONDERSTEUNENDE ROL VOOR DE OVERHEID

Burgers hebben er recht op dat overheden hen de mogelijkheden bieden om te kiezen voor lopen. En dat zij deze keuze ondersteunen en waarborgen.

#### 8. EEN CULTUUR VAN STAPPEN

Burgers hebben recht op actuele en toegankelijke informatie van goede kwaliteit over waar er kan worden gelopen en over de kwaliteit van de loopbeleving. Ze moeten de mogelijkheid krijgen om plezier te hebben in het lopen en elkaar ontmoeten in de openbare ruimte als onderdeel van hun dagelijkse sociale, culturele en politieke leven.

### 3.4 Beleidsnota Stedenbouw, Architectuur, Publieke Ruimte, Mobiliteit, Historisch Patrimonium en Erfgoed

In de beleidsnota van Schepen Watteeuw van 29 maart 2021 wordt die ambitie voor de Gentse voetganger scherp gesteld:

#### Gent rolt de rode loper uit voor voetgangers!

Gent rolt de rode loper uit voor voetgangers! Deze bestuursperiode willen we voor voetgangers dezelfde sprong voorwaarts maken als in de vorige bestuursperiode voor fietsers. Daarom maken we een geïntegreerd en ambitieus voetgangersplan op. Met het voetgangersplan willen we het comfort en de veiligheid voor voetgangers fors verhogen. Hierbij houden we rekening

met logische routes (van en naar dorpskernen, haltes van openbaar vervoer...) en ook de wens om te vergroenen. Specifieke aandacht gaat naar de vlakheid van de ondergrond. Het voetgangersplan bevat ook een concreet actieplan op korte en langere termijn. Bij de opmaak van dit plan halen we ook inspiratie uit steden in binnen- en buitenland.

### 3.5 Stadsinterne organisatie: Team voetgangers en gebruikers collectief vervoer

---

Ook binnen de organisatie van Stad Gent wordt de ambitie om in te zetten op het voetgangersbeleid omgezet in de praktijk. Bij de reorganisatie van het Mobiliteitsbedrijf in februari 2020 werd er een team gevormd dat inzet op voetgangers en gebruikers van collectief vervoer. Op het congres Walk 21 in Rotterdam konden enkele medewerkers alvast heel wat inspiratie opdoen voor het voetgangersbeleid in de stad Gent.

### 3.6 Link met andere plannen

---

Een integraal voetgangersbeleid heeft een link met verschillende plannen en beleidsvisies binnen de stad Gent:

- Mobiliteitsplan Gent
- Plan kinder-en jongerenmobiliteit
- Ruimte voor Gent
- Groenstructuurplan
- Plan speelweefsel
- Charter toegankelijkheid
- Trage Wegen

gent:



4

## Strategie voor het Gentse voetgangers- beleid

## 4.1 Toekomstbeeld Gent voetgangersstad 2040

---

### Wandelen is een evidentie

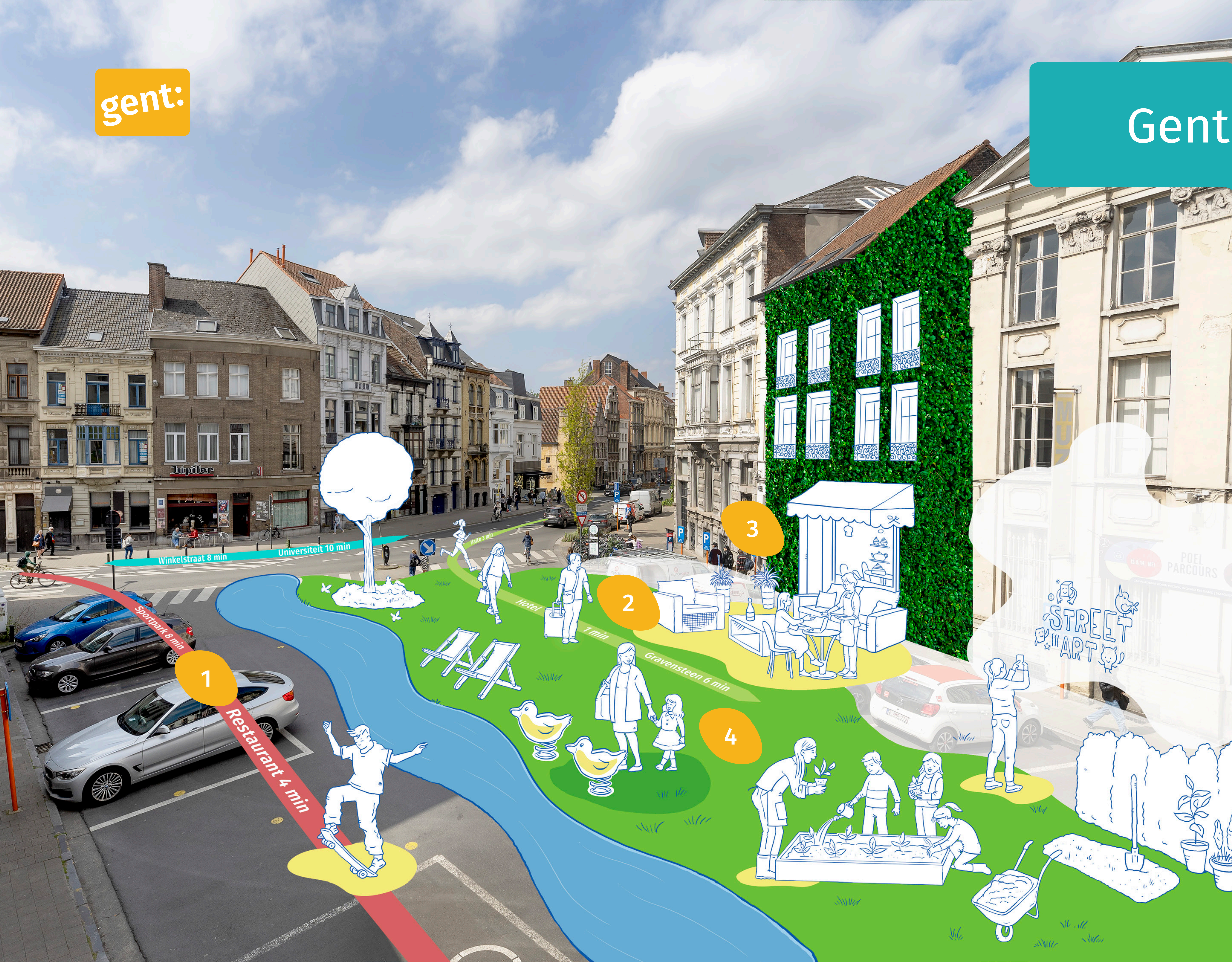
Je bestemmingen liggen op wandelafstand, en overal in Gent kan je te voet naar je bestemming. Je route is even evident als wanneer je de auto of de fiets neemt: je weet hoe je moet wandelen, je weet dat je je weg kunt vinden, en dankzij voldoende informatie kun je je altijd oriënteren.

### Maak plaats voor de voetgangers

Je kunt in Gent vlot doorwandelen, met twee naast elkaar en zonder dat je telkens moet uitwijken. Je moet je geen zorgen maken over andere weggebruikers. Als voetganger heb je voorrang. En waar dat niet kan, moet je maar minimaal wachten.

### Te voet is gemakkelijk en aangenaam

Net zoals met je auto of fiets moet je te voet geen niveauverschillen overbruggen, onvoorzien oversteken of door modder lopen. Je verplaatsing is aangenaam door alles wat je onderweg tegenkomt: je ziet andere zaken dan rijen geparkeerde wagens en gevels. Bankjes bijvoorbeeld, maar ook waterlopen, groenstroken, parkjes, ... En zelfs als het donker is, of er zijn veel andere weggebruikers dan blijft het aangenaam. Je voelt je veilig als je stapt.



## Toekomstbeeld Gent voetgangersstad 2040

1. De route voor de voetganger is evident
2. Maak plaats voor de voetganger:  
je kan vlot doorwandelen zonder dat je moet uitwijken
3. Bestemmingen op wandelafstand
4. Wandelen is aangenaam:  
speelelementen onderweg, groen, aantrekkelijke gevels om naar te kijken, terrasjes om te zitten

## 4.2 Drie ambities voor het Gentse voetgangersbeleid

### 1. Een integraal voetgangersbeleid

We zorgen ervoor dat de voetganger de basis vormt van het Gentse Mobiliteitsbeleid, maar daarnaast is de ambitie breder.

Voetgangersbeleid raakt aan heel veel beleidsdomeinen binnen de stad Gent zoals onder meer stedenbouw, gezondheid, welzijn, ouderenzorg, jeugdbeleid, toegankelijkheid, economie, toerisme en sportbeleid.

We zorgen ervoor dat alle stadsdiensten het voetgangersbeleid incorporeren en samen meehelpen om van Gent de voetgangersstad van de toekomst te maken.

We bouwen het voetgangersbeleid uit op basis van data en evalueren maatregelen vanuit het standpunt van de voetganger. We zijn op de hoogte van de innovaties op het gebied van voetgangersbeleid en houden de vinger aan de pols bij andere steden en relevante actoren.

We verspreiden deze kennis binnen de stadsorganisatie en maken iedereen een stukje eigenaar van het voetgangersbeleid door middel van regelmatige opleidingen over het thema.

#### Bouwstenen:

1. **Integraal:** De voetganger wordt stadsbreed geïncorporeerd in het beleid van de verschillende diensten
2. **Data, monitoring en evaluatie:** We brengen de voetganger in beeld: wie, waarom, hoeveel, wat is de kwaliteit van de voorzieningen en wat is de evolutie. We evalueren ingrepen op het openbaar domein vanuit het perspectief van de voetganger.
3. **Kennisverzameling en kennisverspreiding:** Congressen, interessante vakliteratuur en overleg met actoren en andere steden bezorgen ons een brede kennis over voetgangersbeleid die stadsintern verspreid wordt.

gent:

## Ambitie 1

Een Integraal voetgangersbeleid.



**Voetgangersbeleid raakt aan heel veel beleidsdomeinen binnen de stad Gent**

1. Senioren
2. Jeugdbeleid
3. Gezondheid
4. Toegankelijkheid
5. Cultuur
6. Economie
7. Stedenbouwkundige kwaliteit
8. Sportbeleid
9. Toerisme



## 2. De openbare ruimte op maat van de voetganger

We creëren een ruime, veilige, comfortabele en prettige wandelomgeving die vrij is van hinderlijke obstakels. De voetganger is de maat voor de aanleg van het openbare domein. Een toegankelijk openbaar domein voor iedereen vormt daarbij de basis. Al wandelend onderweg zijn is aangenaam in een afwisselende omgeving.

### Bouwstenen:

#### 1. **Voetgangersnetwerk met continue, rechtstreekse routes**

**en fijnmazige routes:** We creëren een lange termijn perspectief en wensbeeld voor de voetganger in de openbare ruimte.

We ontwikkelen daarom een voetgangersnetwerk, ontwerprichtlijnen en afwegingskaders voor voetgangers. Hiermee zorgen we ervoor dat het openbaar domein wordt ingericht op maat van de voetganger.

##### **NETWERK**

Het netwerk vormt een wensbeeld waar we naartoe werken en vormt een houvast bij grote stadsontwikkelingsprojecten, projecten voor de heraanleg van het openbaar domein en realisatie van nieuwe bebouwing.

##### **ONTWERPRICHTLIJNEN EN AFWEGINGSKADERS**

Elke routetype binnen het netwerk heeft zijn karakteristieken en kan worden gelinkt aan de ontwerprichtlijnen en de afwegingskaders die worden opgemaakt: breedte van de voetpaden, materialisatie, oversteekmogelijkheden, mogelijkheden voor terrassen, uitzicht van de plinten, beheersvragen zoals gladheidsbestrijding.

2. **Ruimte:** We creëren ruimte voor de voetganger, door middel van brede trottoirs zonder storende objecten, woonerven, voetgangersstraten, grotere voetgangersgebieden of autoluwe straten. Menging van het groeiend aantal fietsers en voetgangers zorgt steeds vaker voor moeilijke situaties. We onderzoeken hoe we het comfort en de veiligheid van beide modi kunnen optimaliseren zowel in ontwerp, signalisatie als in routing.

3. **Universeel comfort:** We streven naar universeel comfort door middel van een goede verharding, vlotte oversteken, voldoende rustelementen en routes die niet de hele tijd op en neer gaan. We houden hierbij rekening met de verschillende types voetgangers: kinderen, ouderen, mensen met een beperking.

4. **Interactie openbaar vervoer en voetgangers:** Elke gebruiker van het openbaar vervoer is ook een voetganger. We zetten volop in op het verbeteren van de routes naar haltes van het openbaar vervoer en multimodale knooppunten en het toegankelijk maken van haltes.
5. **Aangename beleving:** Een voetganger wandelt niet alleen van A naar B, maar heeft onderweg ook een sterke interactie met zijn omgeving. We zetten in op een aangename beleving door middel van groen, water, aantrekkelijk plinten (onderste deel van een gebouw), voldoende afwisseling en zachte overgangen tussen publiek en privaat en autoluwe omgevingen.
6. **Veiligheid:** We zetten in op sociale veiligheid en verkeerskundige veiligheid door middel van trager verkeer, voetgangersvriendelijke kruispunten en oversteken, voldoende verlichting en levendige omgevingen om in te wandelen.

## Ambitie 2

De openbare ruimte op maat van de voetganger.



1. **Aangename beleving:** Groen, wandelen langs het water, autoluwe omgeving, aantrekkelijke gevels
2. **Sociale veiligheid:** voldoende verlichting en levendige omgeving om in te wandelen
3. **Voetgangersnetwerk** met continue, rechtstreekse en fijnmazige routes
4. **Verkeerskundige veiligheid:** autoluwe omgeving en voetgangersvriendelijke oversteken
5. **Universeel comfort:** vlotte oversteken zonder hoogteverschil
6. **Interactie openbaar vervoer en voetgangers:** veilige en comfortabele routes naar het openbaar vervoer
7. **Ruimte voor de voetganger** door brede trottoirs zonder hinderlijke elementen
8. **Universeel comfort:** voldoende rustelementen

### 3. Te voet is het nieuwe normaal voor elke Gentenaar van jong tot oud.

Te voet gaan zit in de mental map van de Gentenaar. Er zijn veel bestemmingen op wandelafstand en je weet hoe je ze moet bereiken. We communiceren het voetgangersnetwerk op het terrein en zorgen voor de nodige hulpmiddelen (kaarten, wandelapp) om je te oriënteren in de stad. Gent is een leesbare stad te voet.

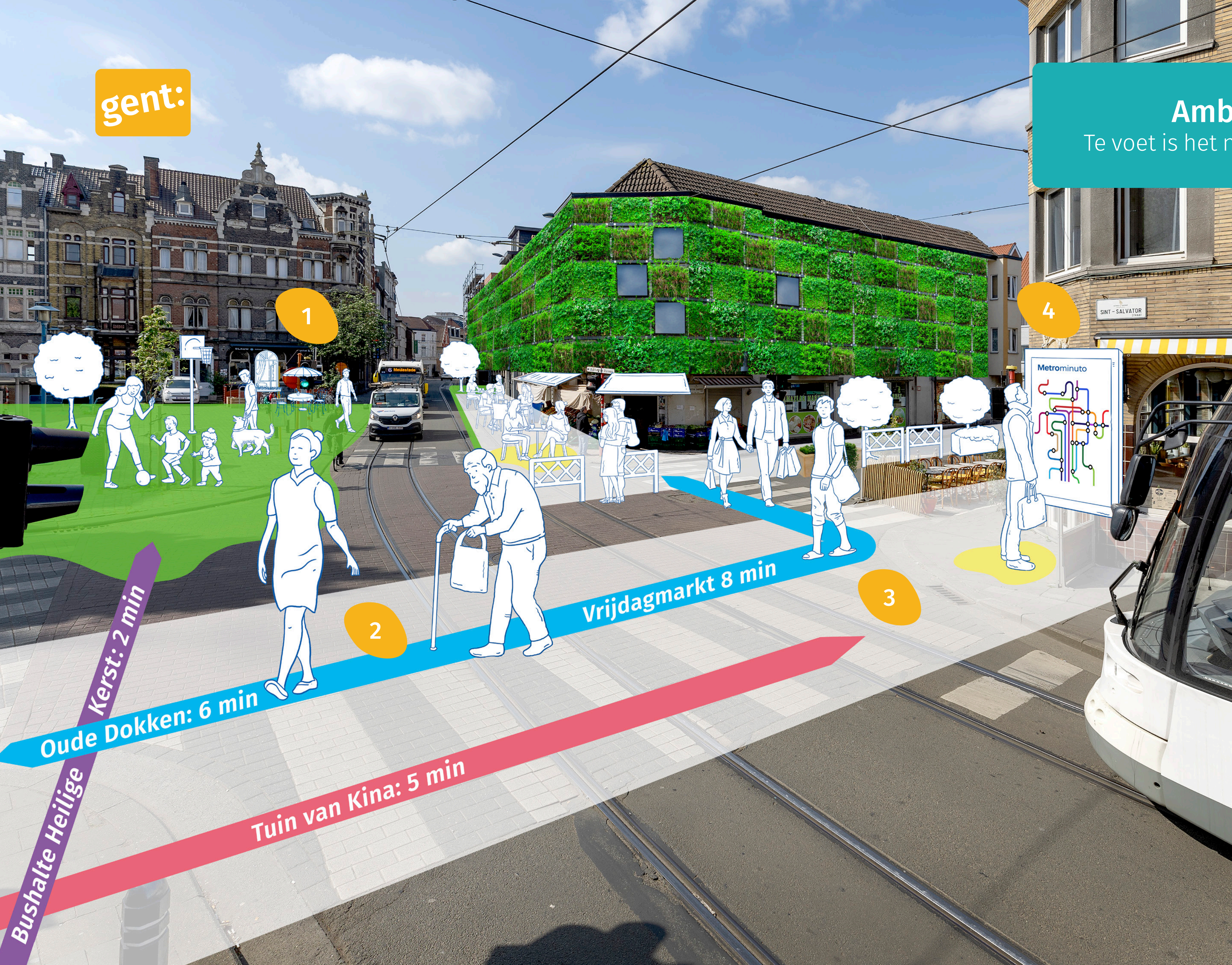
#### Bouwstenen:

1. **Leesbare voetgangersassen op het terrein:** We creëren goed herkenbare routes naar OV (stations, mobipunten, bus-en tramhaltes) en belangrijke bestemmingen zoals scholen, bibliotheken, speelplekken en publieke voorzieningen door het voetgangersnetwerk te realiseren op het terrein.
2. **Handvaten voor oriëntatie en navigatie:** Kaarten met info over wandelafstand en tijd met herkenningspunten in de openbare ruimte, en andere oriëntatiemiddelen zorgen ervoor dat de voetganger zijn weg vindt in de stad en zelf zijn route kan kiezen.
3. **Functies op loopafstand:** Voldoende bestemmingen op wandelafstand vormen de basis om te voet te gaan.
4. **Actieve promotie om te wandelen:** We zetten de Gentenaar aan om te voet te gaan, door concrete acties waarbij we de Gentenaar mee op stap nemen.
5. **Voetgangersbeleid in de kijker:** Verbeteringen en realisaties voor de voetgangers worden in de kijker gezet.

gent:

## Ambitie 3

Te voet is het nieuwe normaal.



1. **Functies op loopafstand:** horeca, groen, speelterreinen, winkels, openbaar vervoer.

2. **Herkenbare routes** op het terrein naar belangrijke bestemmingen

3. **We zetten de voetganger aan om te voet te gaan**

4. **Metrominuto-kaart:** schematische voetgangerskaart met info over tijd en afstand naar belangrijke bestemmingen in de stad.

gent:



5

Actie-  
programma  
2021-2024

## 5.1 Concrete uitrol van het voetgangersplan

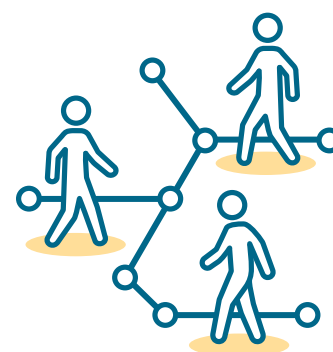
We maken een tweedeling in het actieprogramma:

- Concrete uitrol van het voetgangersplan (13 acties)
- De versterking van het voetgangersbeleid (3 acties)



### Actie 1 Voetgangersacademie stad Gent

Via stadinterne vormingen maken we iedereen een stukje eigenaar van het voetgangersbeleid. Op regelmatige basis informeren we collega's stadsintern over de actualiteit rond voetgangersbeleid en de nieuwe richtlijnen en visienota's met betrekking tot het voetgangersbeleid die worden opgemaakt.



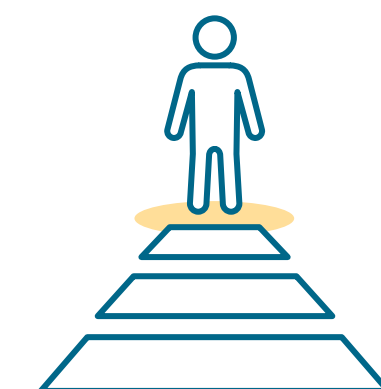
### Actie 2 Een voetgangersnetwerk

We ontwikkelen een voetgangersnetwerk voor de volledige stad Gent. Het netwerk bestaat uit verschillende routetypes: hoofdroutes, een fijnmazig basisnetwerk en tenslotte onderzoeken we of we ook een aantal stadsboulevards kunnen ontwikkelen. Het netwerk staat in relatie met de verschillende andere netwerken.



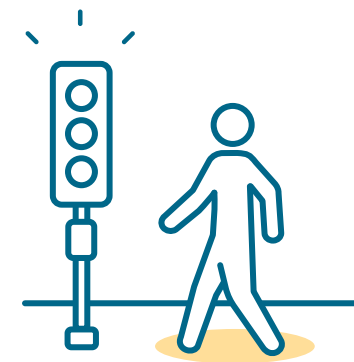
### Actie 3 Voetgangersrichtlijnen

We actualiseren de bestaande richtlijnen voor voetgangers in het IPOD2 (gewenste breedte, eenzijdig/tweezijdig, wel of geen voetpad) en zorgen hierbij voor een goede afweging van de verschillende eisen voor de openbare ruimte zoals mobiliteit, ontharding, waterinfiltratie, groen in de straat.



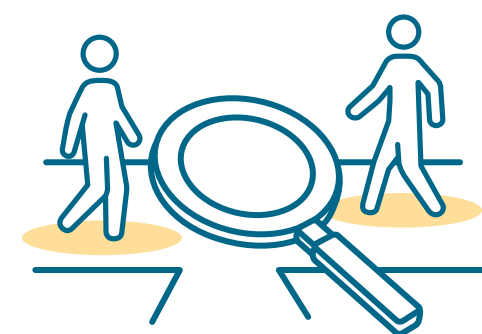
### Actie 4 Afwegingskader voetgangersvriendelijke oversteken

We ontwikkelen een kader voor voetgangersvriendelijke oversteken met als doel de oversteekbaarheid van de voetganger te vergroten. Het kader dient als leidraad bij projecten voor de aanleg van het openbaar domein, bij gebiedsgerichte screening in functie van oversteken en bij vragen van burgers om een oversteek te voorzien.



#### Actie 5 Visie op verkeerslichten

Er is een visie op verkeerslichten ontwikkeld binnen het Mobiliteitsbedrijf. De voetganger vormt een belangrijk onderdeel van deze visie. We zetten hierbij in op de verbetering van de veiligheid en oversteekbaarheid van de voetganger weliswaar in relatie met alle andere modi.



#### Actie 6 Screening voetgangersassen

We verbeteren het comfort en de veiligheid van de voetganger door een aantal voetgangersassen te screenen. We doen dit zowel in het centrum als in de deelgemeenten. Van 2021 tot 2024 screenen we jaarlijks 6 assen.

#### We startten in 2021 met 6 assen:

1. Gent-Dampoort-Dampoortstraat-Steendam-Sint-Jacobs
2. Hutsepotstraat-Dorpsstraat-Zandvoordestraat
3. Vennestraat-Loofblommestraat-Sint-Dionysiusstraat
4. Brugsesteenweg (Rooiegemlaan-Malpertuspark)
5. Nederkouter
6. Mariakerksesteenweg (N466-Drongenplein)

#### In 2022 worden volgende assen gescreend:

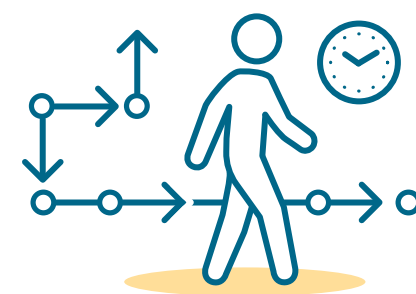
1. Vlaanderenstraat (al gebeurd)
2. Gent-Sint-Pieters tot aan Nederkouter
3. Omgeving van AZ Sint-Lucas: Fratersplein – Ingang ziekenhuis – Gravensteen (al gebeurd)
4. Edmond Van Beverenplein tot aan Wondelgembrug
5. De scholenwerking stelt een as voor in de Brugse Poort na de wijkstructuurschets in functie van kinder- en jongerenmobiliteit.



We nemen maatregelen in functie van een voldoende vrije doorgang op het voetpad en een comfortabele ondergrond. Bij deze screening, is een te smal voetpad minder dan 1,50m breed. We hanteren hiervoor de maat zoals opgenomen in het IPOD : Een trottoir is minimaal 1,50m. Dit is ook de ruimte die een rolstoelgebruiker nodig heeft om te kunnen draaien.

We zetten in op de oversteekbaarheid door middel van bijkomende oversteken, het verlagen van boordstenen en het voorzien van uitstulpingen of anti-parkeermaatregelen waar dat nodig is. We onderzoeken waar we bijkomende zitelementen kunnen plaatsen en waar we groen of parklets kunnen voorzien om het wandelen aangener te maken.

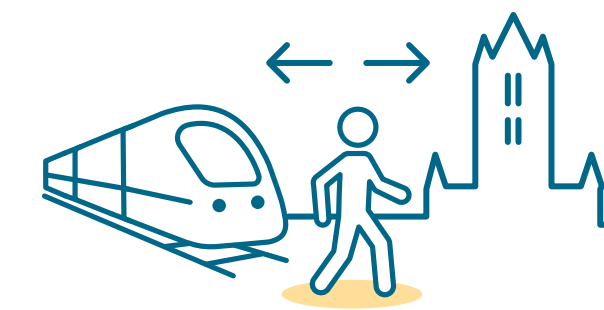
We brengen de verschillende maatregelen samen in een kaart waarin we duiden welke acties we zullen nemen voor de voetganger zowel op korte als op langere termijn.



#### Actie 7 Voetgangersbewegwijzering - Metrominuto

We willen in het centrum bewoners bewust maken van het gemak van stappen. We hanteren daarvoor de methode van de 'Metrominuto'. Metrominuto is een schematische voetgangerskaart op basis van de esthetiek van metrokaarten om afstanden of tijden weer te geven

tussen een aantal herkenningspunten in Gent. Op die manier laten we Gentenaars beseffen dat de bestemmingen op de kaart makkelijk te voet bereikbaar zijn.



#### Actie 8 Uitbouw van de voetgangersroutes tussen Station Gent-Sint-Pieters en Gent-Dampoort en het centrum

De twee stations vormen belangrijke aantrekkingspolen binnen de stad. We bouwen de assen tussen de stations en het centrum uit tot herkenbare, veilige, comfortabele en aantrekkelijke assen voor voetgangers. Op die manier willen we het vanzelfsprekend maken om de afstand tussen de stations en het centrum te voet af te leggen. Daarmee zetten we de toon voor iedereen die met de trein aankomt in Gent. We ontwikkelen een visie op de uitbouw van deze assen waarbij we zowel inzetten op projecten op middellange en lange termijn (bv. heraanlegproject Nederkouter, station Dampoort) als projecten op korte termijn zoals de verbetering van de oversteekbaarheid en de ruimtelijke aantrekkelijkheid.



### Actie 9 Kleine maatregelen ter verbetering van het comfort en de veiligheid voor de voetganger

We realiseren niet alleen ingrepen voor de voetganger op doorgaande assen, maar zetten ook in op punctuele maatregelen om de veiligheid en het comfort te verbeteren op verschillende locaties in de stad.

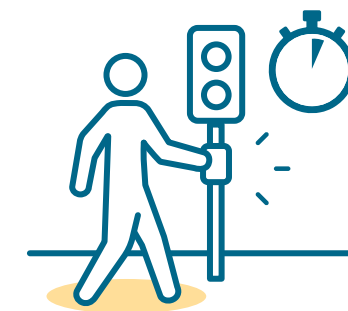
Dit gaat om diverse maatregelen zoals:

- Zebrapaden
- Middeneilanden
- Verlagen van boordstenen
- Uitstulpingen
- Anti-parkeermaatregelen i.f.v. een betere zichtbaarheid van de overstekende voetganger



### Actie 10 Screening opportuniteiten voor doorsteken ism vzw Trage Wegen

In een eerste fase heeft vzw Trage Wegen een inventarisatie gemaakt van de trage wegen in Gent. We hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met subsidie van de provincie Oost-Vlaanderen voor een vervolg van de opdracht. Vzw Trage Wegen zal een screening doen om te zien of er opportuniteiten zijn voor het realiseren van doorsteken in het kader van de wijkmobiliteitsplannen en in functie van het bereiken van de haltes van het openbaar vervoer.



### Actie 11 Quick wins verkeerslichten

We zetten in op de snelle realisatie van verbeteringen op kruispunten met gemeentelijke verkeerslichten in functie van de veiligheid en doorstroming van voetgangers en fietsers.



### Actie 12 Sensibilisatie rond voetgangers

We stellen vast dat zowel voetgangers als andere verkeersdeelnemers niet altijd bekend zijn met bepaalde regels die belangrijk zijn voor de voetganger. We zetten door middel van sensibilisatie in op het beter bekend maken van de regels zoals onder meer de rol van de voetganger in woonerven, de functie van een doorlopend voetpad en de regels met betrekking tot zebrapaden. Op die manier willen we het comfort voor de voetganger verbeteren en het belang van de voetganger in de stad in de kijker zetten.



### Actie 13 Plaatsen van banken en rustpunten

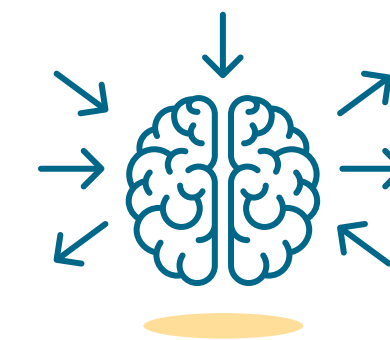
Rustpunten in de openbare ruimte zorgen ervoor dat langere afstanden te voet haalbaar zijn en nodigen uit om even te verblijven in de openbare ruimte. We zetten in op het plaatsen van extra banken zowel bij de screening van de voetgangersassen, bij projecten voor de heraanleg van het openbaar domein als bij specifieke vragen naar bijkomende banken b.v. op basis van knelpuntenwandelingen.

## 5.2 De versterking van het voetgangersbeleid



### Actie 14 Dataverzameling in functie van een onderbouwd voetgangersbeleid

Data rond het aantal voetgangers zijn belangrijk om het beleid te stofferen. We beschikken momenteel over beperkte data met betrekking tot de Gentse voetganger. Begin 2021 werd er reeds een toestel aangekocht (Pyrobox) om geautomatiseerde tellingen te doen. We onderzoeken daarnaast ook andere bijkomende mogelijkheden om voetgangersstromen in kaart te brengen. Daarnaast bekijken we op welke andere manier we meer data kunnen verzamelen zoals bij het Mobiliteitsonderzoek bij Gentenaren 2021, een update van Telraam en innovatieve projecten zoals CROWDSCAN. (systeem voor privacyvriendelijke real time druktemeting o.a. in winkelstraten)



### Actie 15 Kennisverzameling en kennisverspreiding (extern)

We zetten actief in op kennisverzameling rond voetgangersbeleid. We houden verder contact met andere steden en relevante actoren, nemen deel aan relevante congressen (Walk 21, Nationaal Voetgangerscongres Nederlands, Congres Publieke Ruimte) en volgen de vakliteratuur op. We treden naar buiten met de acties die we nemen rond voetgangersbeleid binnen de stad Gent tijdens nationale en internationale congressen.



**Actie 16** We zetten maatregelen voor voetgangers in de kijker

We zetten maatregelen voor de voetgangers in de kijker. We brengen in beeld hoe de situatie voor en na de aanleg is in functie van de voetganger door middel van foto's en video's. We brengen dit in beeld zowel via social media, maar gebruiken het beeldmateriaal ook om het Gents voetgangersbeleid in de kijker te zetten op congressen.

gent:



# 6 Actietabel

ACTIE	DEELACTIES	BETROKKEN DIENST	BUDGET
<b>Actie 1</b> Voetgangersacademie stad Gent	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jaarlijks minstens 1 stadsbrede vorming m.b.t. voetgangersbeleid</li> <li>• Jaarlijks minstens 2 bilaterale overlegmomenten met een stadsdienst i.f.v. kennisverspreiding en sensibilisatie voetgangers</li> </ul>	Dienst Stedenbouw, Stadsbouwmeester, DWBW, Jeugddienst, Groendienst, dienst Economie, dienst Regie Gezondheid en Zorg, Lokaal Sociaal Beleid, Sportdienst, dienst Toerisme, dienst Beleidsparticipatie,  Dienst Stedelijke Vernieuwing	
<b>Actie 2</b> Voetgangersnetwerk	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022</b>                              Methodologie voor de opmaak van het voetgangersnetwerk + toepassing op een cluster van wijken als test van de methodologie</li> <li>• <b>2023-2024</b>                              Gefaseerde verdere uitrol van het voetgangersnetwerk</li> </ul>	Dienst Stedenbouw, Stadsbouwmeester, DWBW, Groendienst, dienst Economie, dienst Regie Gezondheid en Zorg, Lokaal Sociaal Beleid, Sportdienst, dienst Toerisme, dienst Beleidsparticipatie,  Dienst Stedelijke Vernieuwing	130.000 euro
<b>Actie 3</b> Voetgangersrichtlijnen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2023</b>                              Actualisering en verdere detaillering bestaande voetgangersrichtlijnen in IPOD2</li> </ul>	Dienst Stedenbouw, Stadsbouwmeester, DWBW, Jeugddienst, Groendienst, dienst Economie, dienst Regie Gezondheid en Zorg, Lokaal Sociaal Beleid, Sportdienst, dienst Toerisme, dienst Beleidsparticipatie,  Dienst Stedelijke Vernieuwing	

ACTIE	DEELACTIES	BETROKKEN DIENST	BUDGET
<b>Actie 4</b> Afwegingskader voetgangersvriendelijke oversteken	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022</b> Opmaak kader voor plaatsing voetgangersvriendelijke oversteken (waar en hoe)</li> </ul>	DWBW, dienst Lokaal Sociaal Beleid, dienst Regie Gezondheid en Zorg	
<b>Actie 5</b> Visie op verkeerslichten	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022</b> Afgewerkte visie op verkeerslichten waarbij de veiligheid voor de voetganger en de fietser prioritair zijn. Beleid wordt toegelicht op de website van de stad Gent</li> </ul>		
<b>Actie 6</b> Screening voetgangersassen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2021-2024</b> Jaarlijkse 6 assen <ul style="list-style-type: none"> <li>• Screening</li> <li>• Oplijsten maatregelen</li> <li>• Uitvoering maatregelen</li> </ul> </li> </ul>	DWBW, Groendienst	Budget onderhoud DWBW
<b>Actie 7</b> Voetgangersbewegwijzering - Metrominuto	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022</b> Schematische voetgangerskaart in Gent centrum met afstanden en/of tijden tussen herkenningpunten in Gent</li> </ul>	Dienst Toerisme	20.000 euro



ACTIE	DEELACTIES	BETROKKEN DIENST	BUDGET
<b>Actie 8</b> Uitbouw van de voetgangersroutes tussen Station Gent-Sint-Pieters en Gent-Dampoort en het centrum	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2023-2024</b> Een streefbeeld voor elke voetgangersas: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Projecten korte termijn (oversteekbaarheid)</li> <li>• Project heraanleg hierin inschakelen</li> </ul> </li> </ul>	Dienst Stedenbouw, Stadsbouwmeester,  Groendienst, DWBW	50.000 euro
<b>Actie 9</b> Kleine maatregelen ter verbetering van het comfort en de veiligheid voor de voetganger	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022-2024</b> Jaarlijks 20 veilige oversteken: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zebrapaden</li> <li>• Middeneilanden</li> <li>• Verlagen van boordstenen</li> <li>• Anti-parkeermaatregelen</li> </ul> </li> </ul>		Budgetten onderhoud DWBW
<b>Actie 10</b> Screening opportuniteiten voor doorsteken ism vzw Trage Wegen	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022-2024</b> Jaarlijks 5 uitvoeringsfiches</li> </ul>		7.260 euro
<b>Actie 11</b> Quick wins verkeerslichten	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022-2024</b> Aanpak 17 kruispunten met impact op de veiligheid of het comfort van de voetganger</li> </ul>		389.000 euro (IVA MOB en DWBW)

ACTIE	DEELACTIES	BETROKKEN DIENST	BUDGET
<b>Actie 12</b> Sensibilisatie rond voetgangers	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022-2024</b> Jaarlijks 1 sensibilisatie actie m.b.t. voetgangers</li> </ul>		35.000 euro
<b>Actie 13</b> Plaatsen van banken en rustpunten	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022-2024</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Per voetgangersas die we screenen (actie 6) : onderzoek naar 2 extra banken</li> <li>• Extra focus op banken i.k.v. projecten heraanleg openbaar domein</li> <li>• Banken op basis van signalen wijkregisseurs, dienst Regie en Gezondheid</li> </ul> </li> </ul>		Budget DWBW
<b>Actie 14</b> Dataverzameling	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Jaarlijks 10 tellingen van voetgangers dmv pyrobox (oa. ifv screenings, dossiers heraanleg)</b></li> <li>• <b>2022-2024:</b> Test van 3 innovatieve systemen om voetgangers te tellen</li> <li>• <b>2022:</b> Test van geautomatiseerde verwerking van camera-beelden</li> <li>• <b>2023:</b> Uitgewerkt visie m.b.t. data en voetgangers</li> <li>• <b>Vanaf 2023:</b> Jaarlijks terugkerende langdurige telling van een aantal vaste locaties i.f.v. trendanalyse</li> <li>• <b>2022:</b> Ontsluiting van data stadsintern</li> <li>• <b>2022-2024:</b> Jaarlijkse kennisverzameling over data bij minstens 2 andere steden</li> <li>• <b>2022-2024:</b> Evaluatie van projecten voor de heraanleg van het openbaar domein vanuit het perspectief van de voetganger</li> </ul>		45.000 euro

ACTIE	DEELACTIES	BETROKKEN DIENST	BUDGET
<b>Actie 15</b> Kennisverzameling en kennisverspreiding (extern)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Jaarlijkse deelname aan 4 congressen /webinars mbt voetgangers, verkeersveiligheid of openbare ruimte</b></li> <li>• <b>Jaarlijks bezoek aan een andere stad i.f.v. voetgangersbeleid</b></li> <li>• <b>Deelname aan internationaal voetgangerscongres</b></li> <li>• <b>2022-2024</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jaarlijkse toelichting op een congres m.b.t. een aspect rond voetgangersbeleid</li> </ul> </li> <li>• <b>2022</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Congres verkeersveiligheid – Toelichting m.b.t. voetgangersassen</li> <li>• Internationaal congres Walk Ireland 21 september 2022: Proposal 'Ghent: a cycling city that will become a walking city as well' werd aanvaard.</li> </ul> </li> </ul>		vormingsbudget
<b>Actie 16</b> We zetten maatregelen voor voetgangers in de kijker	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>2022</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5 video's met realisaties voor en na m.b.t. voetgangers</li> <li>• 10 foto's met realisaties voor en na m.b.t. voetgangers</li> </ul> </li> <li>• <b>2023-2024</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verderzetting actie</li> </ul> </li> </ul>		19.500 euro



Info

[www.stad.gent](http://www.stad.gent)